

TUNTOSARVI

N:o 15 1982

TUNTOSARVI

Kuulonäkövammaisten lehti
ilmestyy 22 kertaa vuodessa

N:o 15

ilmestyy syyskuun 15. pnä 1982

8. vuosikerta

JULKAISIJA

Näkövammaisten Keskusliitto ry.

Varat tämän lehden kustannuksiin on lahjoittanut
Lions-piiri 107 N

PÄÄTOIMITTAJA

Pirjo Rissanen

TOIMITUKSEN OSOITE

35400 Länkipohja

puh. 953-31308

SISÄLLYS

Näkövammaisten yleisurheilun SM-kilpailut	1
Lasten kuntoutuskeskuksen kuulumisia	2
Visulahden vipinöitä	4
Ajankohtaista	6

Näkövammaisten yleisurheilun SM - kilpailut pidettiin 31.7. - 1.8.1982 Otaniemen urheilukentällä Espoossa. Mukana kilpailemassa oli myöskin muutama kuurosokea henkilö, mm. Ilkka Laitinen ja Ahti Myyrä.

Ahti Myyrä kertoi urheilleensa jo 45 vuotta. » Kun on kuulo- ja näkövammainen, niin olen urheillut. Siinä ei ehdi ajatella omia vammojaan, » sanoi Ahti. Kuurosokeat sijoittuivat seuraavasti:

60 m juoksu, miehet, sokeat, yli 50 v.	
2. Ahti Myyrä	9,9
Korkeus, naiset, heikkonäköiset	
1. Merja Vähämaa	115
Kuulantytö, miehet, sokeat yli 50 v.	
1. Ahti Myyrä	7.31
Pituushyppy, miehet, sokeat, yli 50 v.	
1. Ahti Myyrä	255
800m juoksu, miehet, heikkonäköiset	
3. Ilkka Laitinen	2.21.9
Pituushyppy, naiset, heikkonäköiset	
2. Merja Vähämaa	401
5000 m kävely, miehet, heikkonäköiset	
2. Ilkka Laitinen	37.09,7

Kuulantyyöntö, naiset, heikkonäköiset	
1. Merja Vähämaa	8,17
2. Merja Kaarnaaja	7,58
400 m juoksu, miehet, heikkonäköiset	
5. Ilkka Laitinen	1.04,0
Korkeushyppy, miehet, sokeat yli 50 v.	
1. Ahti Myyrä	120
3000 m juoksu, miehet, heikkonäköiset	
3. Ilkka Laitinen	19.56,7
800 m juoksu, miehet, sokeat yli 50 v.	
2. Ahti Myyrä	3.04,6
5-ottelu miehet, sokeat yli 50 v.	
1. Ahti Myyrä	2864
Linkopallo naiset, heikkonäköiset	
1. Merja Kaarnaaja	22,96

LASTEN KUNTOUTUSKESKUKSEN KUULUMI- SIA

Lasten Kuntoutuskeskus on nyt toiminut vuoden. Vieläkin keskusta vaivaa käynnistysvaikeudet. Vaikuttavia hoitajia ei ole vielä saatu, tosin syksyllä toi-

met ovat luvassa. Kurssit on jouduttu vetämään väliaikaisella hoitohenkilökunnalla. Kurssit ovat kuitenkin onnistuneet hyvin. Niille osallistujat ovat olleet tyytyväisiä paikkaan sekä samaansa tietoon keskuksista. Talven ja kesän ajan on pyritty ottamaan selville millaiset kurssit, kuinka pitkät, millaiset sisälöltään parhaiten soveltuisivat perheille. Tulevan talven ja kevään ohjelma on laadittu näiden kokemusten mukaan.

Kesäaikana keskuksessa järjestettiin kurssi nuorille ja lapsille, joiden oli tarkoitus olla kurssilla ilman vanhempia. Kurssi onnistuikin mukavasti loppujen lopuksi kaikki olivat tyytyväisiä. Kurseille osallistui 13 eri ikäistä kuulonäkövammaista lasta ja nuorta.

Elokuussa järjestettiin kurssi vanhemmille. Kurssilla oli 5 perhettä. Kurssi osoittautui aivan liian lyhyeksi. Kun päästiin vauhtiin kurssi jo loppui.

Keskuksen vt.johtaja Leo Turunen sanoo, että kuulonäkövammaisten lasten kuntoutuksessa on kaksi solmukohtaa. Ensimmäinen on miten saadaan kuulonäkövammaisen lapsi selville. Saattaa kestää kauankin ennenkuin lapsi saadaan kuntoutuksen piiriin. Toiseksi on miten saadaan koko perhe kiinnostumaan kuntoutuksesta. Monet esteet aiheuttavat

sen, ettei koko perhe voi osallistua kurssille. Esimerkiksi jos perheessä molemmat ovat työssä, on kurssin aiheuttama taloudellinen rasite suuri.

Kuulonäkövammaisten Lasten Kuntoutuskeskus on kuitenkin kaikista ongelmista huolimatta nyt jo voiton puolella. Keskus on saatu jo sisustettua. Kuntoutushenkilökuntaa on koulutettu ja kurssitoiminta saatettu alkuun. Tieto asioista on kiirinyt ympäriinsä ja keskuksen on tullut jatkuvasti tiedusteluja keskuksen toiminnasta. Monet lehdet ja tiedotusvälineet ovat myös olleet kiinnostuneita keskuksen toiminnasta.

VISULAHDEN VIPINÖITÄ

Mukava leiriviikko loppui liian pian eli tavallaan kesken. Olisiko ensi kesänä vaikea järjestää leiri siten, että sunnuntai olisi tulopäivä ja lauantai lähtöpäivä. Näin jäisi enemmän aikaa varsinaiselle leiritoiminnalle. Tähän tulee vuorokausi lisää, joka nostaa hintaa ja taitaa pomojen työaikataulut mennä sekaisin.

Leiripaikkana Visulahti on aika hyvä ja henkilökunta aika mukavaa. Minusta oli ruokasalin hä-

märyys ja etäisyys mökeiltä pieni miinus.

En tiedä huomasiko kukaan, mutta lähtökellällä minulle tuli tippa silmään. Odottelin ravintolan edessä taksia ja tuli teitä kaikkia ikävä. Muutamille siitä sanoinkin, että nyt tuli suru puseroon, kun hauska leiri loppui. Vaimoni sanoi kotona ikävän johtuvan siitä, että olen niin paljon yksin. Ei meillä käy paljon vieraitakaan. Oma liikkumiseni on melko rajoitettua ja jatkuva taksin käyttö tulisi kalliiksi. Tiedän kyllä, että monilla muilla on vieläkin hankalampaa, kun pitää olla aina saattaja mukana.

Jollakin konstilla päätin opetella viittomakielen. Täytyisi osata vähän paremmin ettei heti kohta putoaisi kärryiltä, kun minulle jotain viitotaan. Kiitokset teille kaikille iloisesta leiristä ja leppoisaa syksyä. Terveiset myös vaimoltani, Raijalta

Risto Ruusunen

AJANKOHTAISTA

18.8

Kotipuutarhurit tuntuvat saavan musta- ja punahe-
rukkasadostaan hyvän. Varsinkin punainen viinimar-
jasato on tänä vuonna runsas.

Pienkone putosi Joensuun lähellä. Lentäjä menehtyi.
Kone putosi ilmeisesti lähellä olevaan järveen. On-
nettomuuden aiheutti moottorin palaminen.

Suomi tuomitsi puheenvuorossaan Israelin sotatoi-
met Libanonissa Yhdistyneitten Kansakuntien yleis-
kokouksessa. Suomen hallituksen puheenvuoron
käyttänyt ministerineuvos Ekblom sanoi, että ydin-
kysymys on Palestiinan kansan laillisten oikeuksien
tunnustaminen.

20.8

Rannoilla paukkuu ja koirat haukkuvat. Sorsanmet-
sästys alkoi klo. 12.

Helsinkiin rakennettiin metro, juna joka kulkee maan
alla. Metron rakentamiseen on jatkuvasti liittynyt
hämäriä kauppoja ja lahjusväitteitä. Nyt on paljastu-

nut, että metrokaupoissa on tehty myös laskuvirhei-
tä. Jonkun yrittäjän tarjoukset on laskettu paljon i-
sommiksi kuin mitä ne todellisuudessa ovat. Metro-
toimikunnan toiminnanjohtaja onkin erotettu vi-
rastaan.

Yli neljäkymmentä ihmistä on jo sairastunut jänis-
ruttoon. Ruttoa levittävät hyttysset. Tauti ei ole
nuorille ja terveille kovinkaan vaarallinen. Mutta
vanhoille ihmisille ja heikkokuntoisille tauti voi olla
vaarallinen.

21.8.

Opetusministeri Kivistö sanoi, että peruskoulu ei ole
vastannut odotuksia. Peruskoulussa on ollut liian
rankka työtahti. Taide- ja harjoitusaineille ei ole an-
nettu tarpeeksi tunteja. Myös koulun ja työelämän
yhteistyötä tulisi syventää.

Ensimmäiset palestiinalaississit lähtivät Beirutista Li-
banonista. Ranskalaiset, italialaiset ja amerikkalaiset
rauhanturvajoukot olivat seuraamassa, ettei israeli-
laisten ja palestiinalaisten välillä tapahdu mitään.
Palestiinalaississit hajoavat nyt eri maihin, pääpaik-
kana palestiinalaisille tulee olemaan Tunisia.

22.8.

Päijänteestä Helsinkiin vedettävä juomavesitunneli a-
vattiin. Helsingin juomavesi tulee siis pitkää tunnelia
pitkin Päijänteestä Helsinkiin. Samalla on Helsingin
kaupungin viranomaiset alkaneet vaatia Päijänteen
veden puhdistamista. Päijänteen ympärillä oleva te-
ollisuus on taas vaatinut, että puhdistamisesta koitu-
vat kustannukset tulisi Helsingin kaupungin maksaa.

Neuvostoliitolla on avaruudessa viisi ihmistä. Kolme
kosmonauttia telakoituu avaruusasemaan, jossa ai-
kaisemmin oli kaksi ihmistä. Yksi kosmonauteista
on nainen.

23.8.

Libanonin uudeksi presidentiksi valittiin oikeisto-
kristittyjen Gemayel. Valinnan jälkeen pelätään le-
vottomuuksia maassa. Maassa on edelleen paljon va-
semmistolaisia sissejä. Sensijaan rauhanneuvottelui-
den Israelin kanssa odotetaan nyt sujuvan hyvin.

24.8.

Turun saaristoon upotetut myrkyt ovat vaarallisia.
Mikäli tynnyreitä ei löydetä ja ne pääsevät puhkea-
maan voisi alueen eläinkanta kärsiä paljon. Tynnyrit

sisältävät PCB -ainetta. Suomi on tiedottanut asiasta
muille maille.

25.8.

Sähkö halpenee alkusyksystä. Kuluttajien sähkölas-
kuissa alennus on noin 6%. Sensijaan maidon hinta
nousee 11 penniä litralta. Myös kaikki maitotuotteet
kallistuvat. Kanamunat kallistuvat 25 penniä kilol-
ta ja lihatuotteisiin on tulossa korotus.

Veronpalautukset maksetaan veronmaksajille tänä
vuonna joulukuussa. Niitä on tulossa ennätysmäärä,
noin 3,3 miljardia markkaa yhteensä.

Kaksi kuoli Vilppulassa, kun kiskobussi ja henkilö-
auto ajoivat yhteen ylikulupaikalla Vilppulassa.
Autossa olleet miehet jotka olivat työmatkalla, oli-
vat sähköteknikkoja. Sensijaan kiskobussissa olleet
koululaiset selvisivät vammoitta.

26.8.

Ruotsi meinaa upottaa ydinjätteensä Ahvenanmaan
lähelle. Ahvenanmaa on ilmoittanut vastustavansa
jätteiden sijoittamista mereen. Ruotsilla on aikomus
sijoittaa jätteet merenpohjan alle peruskalliioon.

Metroa rakentanut Siemens-yhtiö vetäytyy metro-
töistä. Siemens-yhtiö, jolle oli päätetty antaa urakka
metron kuulutus- ja valvontalaitteiden rakentamisesta,
on päättänyt ettei se enää suostu olemaan mukana
tarjouskilpailussa. Siemensin mukaan sen mainetta
on loukattu lahjuskilpailujen yhteydessä.

28.8.

Ruotsi - Suomi maaottelu alkoi Helsingin stadionilla.
Suomi johtaa avajaispäivän jälkeen miesten ottelua
104-99 pistein. Parhaista tuloksista ensimmäisenä
päivänä vastasivat Reijo Ståhlberg kuulassa 20.70 ja
pika-aidoissa Reijo Bryggare 13,60.

Viime vuonna oli yhteensä 660000 lakkopäivää
Suomessa. Työtaisteluita oli yhteensä 1612 ja näihin
osallistui puoli miljoonaa suomalaista. Työtaistelut
han syntyvät kun työntekijät yrittävät saada aikaan
parempia työehtoja, useimmiten on kysymys palkasta.

28.8.

Tule mukaan-kampanja vanhainkodeissa. Kampanjalla
yritetään saada ihmisiä käymään vanhainkodeissa.

Monillakin vanhuksilla ei ole ketään kuka kävisi katsomassa.
Nyt vanhainkodit ovat avanneet ovensa ja kutsuneet ihmisiä katsomaan vanhuksia. Viemiseksi
toivotaan kahvia termospullossa.

Presidentti Mauno Koivisto sanoi norjalaiselle lehdelle,
ettei Suomen linja ole yhtään muuttunut ulkopoliittisissa.
Hän sanoi, että on esitetty väitteitä joiden mukaan Suomi
on muuttanut linjaansa. Tämä ei pidä kuitenkaan paikkaansa.

29.8.

Jyväskylän suurajoissa voitti Hannu Mikkola Audi-
autollaan. Toiseksi tuli Ruotsin Stig Blomqvist samanlaisella
autolla. Kolmanneksi Pentti Airikkala Mitsubishi-autolla.
Kisoja seurasi myös Ruotsin kuningas Kaarle Kustaa, joka
osallistui kilpailuihin ajamalla yhden pikataipaleen ennen
varsinaista kilpailua. On keskusteltu kilpailuissa paljon
pitäisikö autoja rajoittaa jotenkin. Nykyisin autojen
nopeudet nousevat suuriksi jopa 150-200 kilometriin tunnissa
ja parhaimmissa autoissa on hevosvoimia yli 300.

Kilpailuiden aikana tapahtui myös surmanajoja, ilmeisesti
nuoret olivat ryhtyneet ajamaan omaa rallia. Kuhmoisissa
kuoli yksi henkilö joka oli palaa-

massa kilpailupaikalta. Leppävirralla kuoli kaksi ihmistä auton sinkouduttua tieltä.

Seinäjoen Mailajussien ja Jyväskylän Kirin välinen ottelu keskeytettiin. Mailajussit eivät tyytyneet tuomarin päätöksiin vaan panivat hulinaksi ja ryhtyivät heilumaan mailojensa kanssa. Tästä syystä tuomari keskeytti ottelun.

Hallituksessa saavutettiin sopu budjettineuvotteluissa. Suurimpina kiistan aiheina olivat asuntomäärärahat ja työllisyysasiat. Suurituloisilta leikataan etuisuuksia äitiys- ja sairauspäivärahoissa. Lapsilisiin tulee 8% korotus. Valtion saamat polttoainevero ja sähkövero sekä tupakan hinta nousevat 5%. Samoin nousevat juna- ja postimaksut. Maksujen korotukset ovat kuitenkin pienet, yleensä budjetin yhteydessä niitä on nostettu lähemmäksi 10%.

Suomi voitti miesten maaottelun 215-193 ja naisten maaottelun Ruotsi 79-78. Tulostasoa maaottelussa jäi hyvin huonoksi, eikä ilonaiheita paljon ollut.

30.8.

Mainostelevisiion pöllöuutiset pysyvät yhä kuvaruudussa. Päätoimittaja Miettinen sanoi ettei uutisia ole syytä lakkauttaa. Uutiset eivät tosin ole saavuttaneet niille asetettuja katsojamääriä.

Näyttelijä Ingrid Bergman kuoli syöpään 67 vuoden iässä. Bergman oli tunnetuin elossa oleva naispuolinen näyttelijätär. Hän sai 2 Nobelia elinaikanaan.

31.8.

Puolassa mielenosoituksia. Solidaarisuus ammattiliiton kannattajat järjestivät suuria mielenosoituksia. Mielenosoituksissa sai neljä ihmistä surmansa. Puolan armeija on eristänyt kaksi kaupunkia. Poliisit ja armeija kävivät vesitykein mielenosoittajien kimppeun.

SUOMEN KUUROSOKEAT RY

Keskustoimisto: Mäkelänkatu 50, 00510 Hki 51

Puh. 90-77041

Inger Lindgren, toiminnanjohtaja

Kaija Salekari, kuntoutussihteeri

Toini Pieskä, toimisto

**Lasten kuntou-
tuskeskus**

**Näkövammaisten koulu,
Kukkumäentie 27, 40600 Jyväskylä 60**

Puh. 941-216 798

Marja-Leena Saarinen, johtaja

**Alueelliset
työntekijät:**

Pirjo Rissanen, 35400 Länkipohja

Puh. 935-31308

Leena Hassinen, Sairaarakatu 11

70100 Kuopio 10

Puh. 971-226 941

Maija Haapalainen, Aallonkatu 2 C 20

96200 Rovaniemi 20

Puh. 991-3589